

съ черги, а около стените имъ се издигатъ одрове. Много отъ тѣхъ иматъ хубаво изработени тавани съ рѣзба и нѣкои носятъ името на града, който е далъ срѣдства за уредбата на стаята — копривщенска, карловска, котленска, габровска и т. н.

Всички страни (крила) на манастиря не сѫ еднакво високи. Тия, които сѫ строени преди 1833 г. и се запазили отъ пожара (северната и източната), сѫ по-ниски, а новопостроените сѫ много по-високи. Въ северното крило, нания етажъ, се намира голъма готоварница (магерница) съ огроменъ сводъ. По нейните стени сега висятъ дървени лъжици, които събиратъ цѣлъ котель. Въ по-ранни времена тукъ се готовѣло за хиляди гости, дошли за Великденъ и за празника на св. Ивана. Най-интересна е южната часть на манастиря. Отвънъ тя е два пъти по-висока (до 30 м.) отколкото отвѣтре. Тукъ сѫ жилищата на игумена, на по-първите калугери и стаи за видни гости. Въ долните етажи се намира общата трапезария, библиотеката и музея.

Въ музея се пазятъ множество кръстове и свещени сѫдове, подарявани презъ различни времена на манастиря, скажи златни монети, стари одежди, икони и други черковни предмети. Между най-голъмите забележителности тукъ трѣба да поставимъ вратата отъ църквата, гравирана презъ 1335 г. Тя се сстои отъ две крила и е украсена съ много изящна рѣзба, каквато нѣма равна между другите български рѣзбарски издѣлия. Не по-малко е интересна и ржкописната сбирка. Тя се сстои отъ 140 славянски ржкописи, но отъ тѣхъ сѫ изложени само нѣколко. Най-важните между тия ржкописи сѫ грамадниятъ сборникъ, който преписалъ въ манастира Владиславъ Граматикъ презъ 1477 г., нѣколко жития на св. Ивана Рилски и др. На една отъ стените въ музея стои окаченъ въ рамка хрисовула (царското писмо) на царь Иванъ Шишманъ отъ 21 септемврий 1378 г., съ който той утвѣрдява старите правдини на манастиря. Хрисо-